

زورخانه بانگ ملی

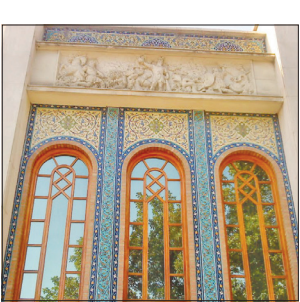

نشانی خیابان فردوسی، زورخانه بانگ ملی

معرفی زور خانه بانگ ملی توسط معماران و هنرمندان مطرح زمان خود ساخته و در سال ۱۳۲۷ به‌طور رسمی راه‌اندازی شد.

معماری چشمگیر زورخانه

زورخانه بانگ ملی به سبک معماری اصیل ایرانی ساخته شده است که در عین سادگی شکوه و عظمت خاصی دارد. گفته می‌شود این بنا در اصل دارای سقفی گنبدی شکل بوده که در حال حاضر اثری از آن موجود نیست. سردر ورودی بنا کنیبه سنگی چشم‌نوازی نصب شده که معمار خوش‌نام آن روزگار یعنی «ابوالحسن صدیقی» از شاگردان کمال‌الملک با هنرمندی تمام نمایی از «خان شاهنامه یعنی اسیر کردن زن جادوگر توسط رستم، کشتن اژدها و به بند کشیدن دیو سفید را در آن به تصویر کشانده است. با ورود به ساختمان با سقفی بلند مواجه می‌شوید. اغلب دیوارها نیز با نقاشی‌های اثر دست «فتح‌الله عبادی» و با مضامینی از داستان‌های شاهنامه تزیین شده‌اند.

زورخانه مشاهیر ورزشی

این زورخانه تا چند سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی تعطیل بود تا شرایط بازگشایی آن به عنوان موزه البته با کاربری ورزشی فراهم شود. معماری ساده و سنتی زورخانه به زیبایی با نقاشی و کاشیکاری آراسته شده است.

در حال حاضر این زورخانه توسط کارکنان بانک ملی ایران و سایر علاقه‌مندان مورد استفاده قرار می‌گیرد. طبقه دوم زورخانه به یک باشگاه ورزشی خصوصی تبدیل شده است. در راهرویی که به زورخانه منتهی می‌شود تصاویر مشاهیر، سفرا و رؤسای جمهوری را که در این مکان بازدید کرده بودند می‌توان دید. زورخانه بانگ ملی در مدت اندکی که دوباره فعال شده توانسته در میان مردم و ورزشکاران به شهرت و رونق فراوان برسد. از گذشته تا به حال مقامات عالی‌رتبه سیاسی و نظامی و گردشگران خارجی از این زورخانه بازدید می‌کنند.

گشت وگذار میان زورخانه‌های قدیمی تهران را از دست ندهید

زنگ زورخانه در گودهای تاریخی

زورخانه هژبر

معرفی پناهی یکی از پهلوانان مشهور تهران راه‌اندازی شد، زیر نظر سازمان تربیت‌بدنی اداره می‌شود.

ساعت فعالیت	هر روز از ساعت ۲۱ تا ۹
نشانی	سه‌راه آذری، خیابان لقمان

پاتوق جهان‌پهلوان تختی

زورخانه هژبر در جنوب غرب پایتخت از جمله زورخانه‌هایی است که قهرمانان زیادی در آن پرورش یافته‌اند و حتی جهان‌پهلوان تختی هم به آنجا رفت‌وآمد داشته است. فضای تاریخی زورخانه حال و هوای خاصی دارد. در کنار چایخانه کوچک سکوی مدور و بلندی قرار گرفته که «سردم» مرشد است. در دیواره آجرچین سکو آینه‌کاری هنرمندانه و رنگ‌هایی شاد به‌کار رفته و تمثال امیرالمومنین (ع) در گوشه گوشه زورخانه به چشم می‌خورد. در این زورخانه، ورزشکاران علاوه بر ورزش‌های زورخانه‌ای به کشتی گرفتن هم می‌پردازند.

زورخانه شیرافکن

معرفی سال ۱۳۳۵ یکی از پهلوانان نامی تهران به نام خسرو معصومی، برای ترویج فرهنگ پهلوانی زورخانه‌ای راه انداخت و آن را شیرافکن نامید.

ساعت فعالیت	هر روز جز پنجشنبه‌ها از ساعت ۲۱ تا ۸
نشانی	خیابان آذربایجان، رویه روی مسجد امام علی (ع)، کوچه پیرمردی
امکان بازدید	با هماهنگی قبلی

زنده نگه‌داشتن آیین‌ها

زورخانه نیروشادی نزدیک به ۱۰۰ سال قدمت دارد و در یکی از کوچه‌های باریک خیابان مولوی واقع شده است. این زورخانه اگرچه خیلی وسعت ندارد، اما نه تنها محل پرورش پهلوان‌های نامی بسیاری بوده است، بلکه هنوز آیین و رسوم ورزش باستانی در آن مو به مو رعایت می‌شود. زورخانه نیروشادی در کنار باشگاه‌های ورزشی مدنی که در این سال‌ها ساخته شده، هنوز هم مراجعه‌کنندگان خودش را دارد و دیوارهای آن پر از عکس و تمثال‌هایی است که از قدمت این زورخانه حکایت دارند.

یکی از ۶ زورخانه قدیمی تهران

زورخانه شیرافکن یکی از ۶ زورخانه قدیمی تهران است که از پدران به پسران رسیده و خانوادگی و موروثی اداره می‌شود. در این زورخانه پهلوانان نام آشنایی همچون جهان پهلوان تختی و پهلوان معصومی رفت‌وآمد داشته‌اند. زورخانه شیرافکن در سال ۱۳۸۷ نوسازی شد و فعالیت‌های آن توسعه یافت. در این زورخانه شرایطی مهیا شده که در کنار ورزش‌های باستانی، کودکان ۵ ساله می‌توانند در حضور مادران راه و رسم پهلوانی و جوانمردی را یاد بگیرند.

زورخانه پهلوان پور

معرفی زورخانه پهلوان پور سال ۱۳۰۴ توسط حمزه علی پهلوان پور، شاطر خیری که تمام زورخانه‌ای را صرف زورخانه و نیازمندان می‌کرد، در محله حسن آباد تهران راه‌اندازی شد.

ساعت فعالیت	۲۱ تا ۷
نشانی	خیابان وحدت اسلامی کوچه سدی منش، جنب سقاخانه
امکان بازدید	با هماهنگی قبلی

زورخانه‌ای با قدمت یک قرن

زورخانه پهلوان پور که پس از گذشت شاطر حمزه توسط وراث به فروش رسید، سال‌ها توسط مالک به حال خود رها شده بود تا اینکه شهرداری منطقه ۱۱ باهدف احیای ورزش زورخانه‌ای، در سال ۱۳۸۸ این زورخانه را بازسازی و دوباره راه‌اندازی کرد. زورخانه پهلوان پور در عمر نزدیک به یک قرن خود پهلوانان زیادی را از جمله حاج مصطفی طوسی، کل اسماعل، حاج علی تکتک و حاج باقر مهدی در گود خود دیده است. در این زورخانه مراسم پهلوانی و جوانمردی را یاد خاص بر گزار می‌شود.

- نشانی: اصفهان، خیابان مسجد سید، جنب بازارچه علی‌قلی آقا

معرفی: اگر می‌خواهید یکی از قدیمی ترین زورخانه‌های اصفهان را از نزدیک ببینید، به محله علی‌قلی آقا در اصفهان و زورخانه‌ای بروید که با همین نام در آنجا دایر است. جالب است بدانید که زورخانه علی‌قلی آقا بین پهلوانان کشور به‌عنوان پایتخت ورزش پهلوانی شناخته می‌شود. این زورخانه معمولاً میزبان مسابقات مختلفی است که برای ورزش‌های سنتی و پهلوانی برگزار می‌شوند. بنای قدیمی زورخانه بعد از تخریب نوسازی شده و از شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۰ شب به بعد هنوز هم ورزش‌های زورخانه‌ای در آن برگزار می‌شود.

زورخانه علی‌قلی آقا

- نشانی: شیراز، بازار وکیل

زورخانه پولاد

- نشانی: شیراز، بازار وکیل

معرفی: زورخانه پولاد شیراز در اواخر دوره زندیه به‌عنوان آب‌انبار و در کنار مسجد وکیل و بازار وکیل ساخته شد که بعد از حدود ۱۳۰ سال به زورخانه تبدیل شد. حالا حدود ۱۶۰ سال است که به‌عنوان زورخانه استفاده می‌شود. پهلوانان زیادی همچون خلیل عقاب، محمدکاظم دلاوری، ملاعلی‌سیف، محمدعلی کلاهی با زنگ و نوای مرشد محمود خدایرست در این زورخانه تاریخی پرورش یافته‌اند. این زورخانه به‌عنوان یکی از ه‌زورخانه فعال قدیمی ایران شناخته می‌شود.

زورخانه شیر

معرفی زورخانه شیر از زورخانه‌های فعال تهران است که در سال ۱۳۰۴ توسط مرشد علی طاهری در یک زیرزمین قدیمی در محله نبرد تأسیس شد.

ساعت فعالیت	هر روز از ساعت ۲۱ تا ۴
نشانی	خیابان نبرد شمالی، کوچه طاهری
امکان بازدید	با هماهنگی قبلی

آکادمی ورزش زورخانه‌ای

زورخانه شیر که اکنون تبدیل به آکادمی ورزش زورخانه‌ای شده، هر روز در دو نوبت فعالیت دارد و در آن کلاس‌های آموزشی برای گروه‌های سنی ۵ تا ۹۰ سال برگزار می‌شود؛ جایی که هر روز صدای زنگ مرشد و یا علی (ع) گفتن پهلوانان در آن به گوش می‌رسد. گود این زورخانه قدمتی ۱۱۰ ساله دارد و دیوارهای آن نیز با قاب عکس‌های رنگارنگ، البومی از پهلوانان قدیم پایتخت را به نمایش می‌گذارد. این زورخانه میزبان پهلوانان قدیمی مثل پهلوان تختی، پهلوان طوسی و پهلوان تاجیک بوده است.

زورخانه آیت‌الله طالقانی چذر

معرفی زورخانه آیت‌الله طالقانی از سال ۱۳۵۹ تاکنون میزبان علاقه‌مندان به ورزش‌های باستانی است. این زورخانه را مرحوم ابوالقاسم چیدری بنا کرد.

ساعت فعالیت	۲۰ تا ۷
نشانی	میدان ن‌دا، خیابان هاشمی‌علیا جنب امامزاده علی‌اکبر (ع)
امکان بازدید	با هماهنگی قبلی

مکانی برای آموزش فنون ورزش باستانی

زورخانه آیت‌الله طالقانی فضای سرپوشیده‌ای حدود ۳۰۰ مترمربع دارد. ویژگی پررنگ این زورخانه تاریخی، آموزش حرکات و فنون مختلف ورزش باستانی ایران مانند میل، کباد، سنگ، شنای زورخانه‌ای، چرخ باستانی و میل‌بازی به علاقه‌مندان است. ارتفاع زورخانه قدمتی ۱۱۰ ساله دارد و دیوارهای آن نیز با قاب عکس‌های رنگارنگ، البومی از پهلوانان قدیم پایتخت کوتاه است تا افراد هنگام ورود به رسم ادب سر خم کنند. پشت سالن زورخانه یک سالن کشتی برای علاقه‌مندان به این رشته ورزشی ساخته شده است.

- سجیده‌مرادی

اگر چه این روزها باشگاه‌های ورزشی کوچک و بزرگ در دل محله‌ها ساخته شده‌اند، اما هنوز هم زورخانه‌های سرپای شهر، محلی برای ورزش و شنیدن مناجات‌هایی باصدای خوش آهنگ مرشد زورخانه، دور هم جمع شدن ورزشکاران و انجام بعضی مراسم اجتماعی محسوب می‌شوند. هنوز هم پشت درهای کوتاه این زورخانه‌ها، ردپای آیین‌های گذشته به جا مانده است و زورخانه‌ها هنوز نفس می‌کشند؛ زورخانه‌هایی که برخی از آنها قدمت تاریخی دارند و همین ویژگی بر جذابیت آنها افزوده است.

زورخانه نیروی یزدان

معرفی زورخانه نیروی یزدان در محله مولوی بیش از ۱۰۰سال قدمت دارد و مؤسس آن مرشد علی قدرخان بوده است.

ساعت فعالیت	۲۱ تا ۷
نشانی	میدان رازی، زورخانه نیروی یزدان
امکان بازدید	با هماهنگی قبلی

تشویق جوانان به ورزش

زورخانه نیروی یزدان در اوایل دوره حکومت پهلوی به همت ریش‌سفیدان محله با هدف جلوگیری از فساد بنای زورخانه بیشتر از ۵۰۰ مترمربع است و ظرفیت ۱۰۰ نفر تماشاچی را دارد. در حال حاضر مکان زورخانه به فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی اختصاص یافته است. گود زورخانه شعبان جعفری نمایی خاص دارد و مساحت گود برای ظرفیتی خاص در نظر گرفته شده است. سکوهای تماشاچی در این زورخانه با دقت جانمایی شده است. نقش برجسته‌های ورودی بنا، نقاشی‌های دیواری سالن و گچبری‌های روی آنها، کاشیکاری فیروزه‌ای رنگ و سقف تزیین‌شده سالن از دیدنی‌ترین جلوه‌های معماری ایرانی در زورخانه شعبان جعفری است. تاریخ، میراث فرهنگی و معماری ایرانی در زورخانه شعبان جعفری باهم تلفیق شده‌اند تا تماشای ورزش باستانی در زورخانه را لذتبخش کنند.

- ویژه‌نامه روز پنجشنبه
- ۲۸ فروردین ۱۴۰۴
- شماره ۸۰

زورخانه شهید فهمیده

نشانی خیابان امام خمینی ۱۰، میدان حسن آباد، زورخانه شهید فهمیده

معرفی از زورخانه‌های تاریخی ایران در شمال پارک شهر که پیش از انقلاب متعلق به شعبان جعفری بود. نام این زورخانه بعد از وقوع انقلاب اسلامی به زورخانه شهید فهمیده تغییر کرد.

پاتوق گردشگران خارجی

زورخانه شهید فهمیده پیش از پیروزی انقلاب اسلامی شکل توریستی به‌خود گرفته بود. پادشاهان، روسای جمهور و گردشگران خارجی برای تماشای حرکات باستانی به زورخانه دعوت می‌شدند. در آن سال‌ها زورخانه در میان مهمانان و گردشگران خارجی به مقصدی برای آشنایی با فرهنگ ورزش باستانی ایران تبدیل شده بود. تماشای ورزش پهلوانی، آیین‌های باستانی و مراسم ویژه‌ای مانند گلریزان، برای گردشگران جذابیت زیادی داشت. هنوز هم برای گروه‌هایی از گردشگران خارجی، امکان بازدید از این زورخانه تاریخی وجود دارد.

بازتاب معماری ایرانی

زورخانه شهید فهمیده با معماری ایرانی بنا شده و در ساخت آن عناصر فرهنگ پهلوانی ایران به‌کار رفته است. مساحت بنای زورخانه بیشتر از ۵۰۰ مترمربع است و ظرفیت ۱۰۰ نفر تماشاچی را دارد. در حال حاضر مکان زورخانه به فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی اختصاص یافته است. گود زورخانه شعبان جعفری نمایی خاص دارد و مساحت گود برای ظرفیتی خاص در نظر گرفته شده است.

سکوهای تماشاچی در این زورخانه با دقت جانمایی شده است. نقش برجسته‌های ورودی بنا، نقاشی‌های دیواری سالن و گچبری‌های روی آنها، کاشیکاری فیروزه‌ای رنگ و سقف تزیین‌شده سالن از دیدنی‌ترین جلوه‌های معماری ایرانی در زورخانه شعبان جعفری است. تاریخ، میراث فرهنگی و معماری ایرانی در زورخانه شعبان جعفری باهم تلفیق شده‌اند تا تماشای ورزش باستانی در زورخانه را لذتبخش کنند.